

leven zal, is onvoldoende, om het voorschrift ongeldig te maken. Iedere katholieke vrouw na de eerste zes weken van haar zwangerschap is derhalve gehouden, ter wille van den doop van de vrucht de keizersnede te ondergaan, zoodra haar dood vaststaat.

De vraag is nu, of wij geneesheeren door onze bereidheid tot de gevraagde operatie met de gangbare voorschriften de waarde van het doopsel hooger zullen stellen dan onze gemoedsbezwaren, om zoo spoedig na den officieel vastgestelden dood de gevraagde operatie te verrichten. Het zal DE RIJK niet onbekend zijn, dat de R.C. kerk aanneemt, dat nog tot twee uur na datzelfde officieele tijdstip het H. Sacrament kan worden toegediend.

Ik meen te mogen aannemen, dat voor DE RIJK hier geen conflict van plichten bestaat; voor anderen echter wel, ook voor meer dan één katholiek geneesheer. En wel gaarne zou ik willen weten, hoe DE RIJK verklaart, dat in de praktijk het genoemde geval zich zoo uiterst zelden voordoet, zoodat zelfs in groote katholieke ziekenhuizen jaren kunnen voorbij gaan, zonder dat één keizersnede op deze aanwijzing wordt verricht.

Alkmaar, 5 September 1921.

A. J. KORTEWEG.

II

In het *Tijdschrift* van 3 Sept. j.l. schrijft A. DE RIJK, dat niet alleen de R.K. arts, maar zelfs elke arts van anderen godsdienst verplicht is het doopsel toe te passen na sectio caesarea, indien er twijfel bestaat, dat de vrucht nog leeft na den dood der vrouw. Tegen de uitdrukking „elke arts van anderen godsdienst” moet ik protest aantekenen. Had DE RIJK alleen van zijn geloofsgenooten gesproken, ik zou gezwegen hebben; dat hij echter het geweten van elken anderen arts wil binden, komt hem niet toe. DE RIJK moet weten, dat er onder die andere artsen zijn, bij wie de betekenis, die de doop heeft, niet toelaat een behandeling te verrichten als die, waartoe DE RIJK hen wil verplichten.

Herwijnen, 5 September 1921.

G. BROUWER.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz..

Centraal laboratorium voor de volksgezondheid.

Verschenen is het *verslag van de verrichtingen van het centraal laboratorium voor de volksgezondheid over het jaar 1920*. De directeur, dr. W. BROERS, had gehoopt, in dat jaar het ruimere laboratorium te betrekken, vrij gekomen door de verplaatsing van den Gezondheidsraad naar 's-Gravenhage; dit is echter niet gebeurd; op 31 December was de gezondheidsraad nog niet naar den Haag verhuisd. Voor een deel is het maar gelukkig, dat die uitbreiding niet in 1920 heeft plaats gehad, want onder het personeel heeft in 1920 zóóveel ziekte geheerscht, dat het voortdurend moeite heeft gekost het werk gaande te houden. Daar uitbreiding vermeerdering van werk meebrengt, was dan zeker de zaak spaak gelopen. Dr. BIJLSMA, in 1919 als bioloog aan het laboratorium benoemd, heeft op 1 April zijn werkzaamheden als pharmacoloog aangevangen. Tusschen het in 1920 opgerichte rijksinstituut voor pharmaco-therapeutisch onderzoek en het centraal laboratorium in een band gelegd, doordat dr. BROERS zitting heeft genomen in het bestuur van het Instituut en dr. BIJLSMA benoemd is als onderzoeker van het Instituut; hij zal echter zijn onderzoekingen in het laboratorium blijven uitvoeren.

Door eenige geneesheeren te Zutphen werden bij velen hunner patiënten en ook bij personen zonder ziekteverschijnselen organismen in de urine gevonden,